

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
БАШКИРСКИЙ АГРАРНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ

«СОГЛАСОВАНО»

Зам. директора ОД

Кашапова А.Д.

«31» 08 2021 г.

«ВЕРЖДАЮ»

Директор ГБПОУ БАТК

Гумеров Р.Н.

«31» 08 2021 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебной дисциплины

ПОО.01 Башкирский язык

по профессии 36.01.01 Младший ветеринарный фельдшер

2021 г.

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ БЮДЖЕТНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
БАШКИРСКИЙ АГРАРНО-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ КОЛЛЕДЖ**

«СОГЛАСОВАНО»

Зам. директора ОД

_____ Кашапова А.Д..

«31»августа 2021 г.

«УТВЕРЖДАЮ»

Директор ГБПОУ БАТК

_____ Гумеров Р.Н.

«31»августа 2021 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебной дисциплины

ПОО.01 Башкирский язык

по профессии 36.01.01 Младший ветеринарный фельдшер

2021 г.

Рабочая программа учебной дисциплины «Башкирский язык» разработана в соответствии с требованиями федерального государственного образовательного стандарта (далее ФГОС) среднего общего образования, федерального государственного стандарта среднего профессионального образования (далее СПО) по профессии 36.01.01 Младший ветеринарный фельдшер, рекомендациями по организации получения среднего общего образования в пределах освоения образовательных программ среднего профессионального образования на базе основного общего образования с учетом требований федеральных государственных образовательных стандартов и получаемой специальности или профессии среднего профессионального образования (письмо Департамента государственной политики в сфере подготовки рабочих кадров и ДПО Минобрнауки России от 17.03.2015 № 06-259), примерной программы учебной дисциплины «БАШКИРСКИЙ ЯЗЫК» для профессиональных образовательных организаций, рекомендованной Федеральным государственным автономным учреждением «Федеральный институт развития образования» (далее – ФГАУ «ФИРО») в качестве примерной программы для реализации основной профессиональной образовательной программы СПО на базе основного общего образования с получением среднего общего образования, протокол № 3 от «21» июля 2015г., регистрационный номер рецензии № 384 от «23» июля 2015г. ФГАУ «ФИРО»;

Организация-разработчик: ГБПОУ Башкирский аграрно - технологический колледж

Разработчики: Муслухова И., преподаватель
Кашапова А.Д., зам.директора по ОД.

Рассмотрено на заседании методического объединения преподавателей общеобразовательных дисциплин
Протокол №1 от «31»августа 2021 г.

Председатель Ситдикова С.Р.

СОДЕРЖАНИЕ

1. ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	3
2. СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ	9
3. УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ ДИСЦИПЛИНЫ	27
4. КОНТРОЛЬ И ОЦЕНКА РЕЗУЛЬТАТОВ ОСВОЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ	29
5. ФОНД ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОМЕЖУТОЧНОЙ АТТЕСТАЦИИ ОБУЧАЮЩИХСЯ ПО ДИСЦИПЛИНЕ	30

1. ПАСПОРТ РАБОЧЕЙ ПРОГРАММЫ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

УД. 15 «Башкирский язык»

1.1. Область применения программы

Рабочая программа учебной дисциплины является частью программы подготовки квалифицированных рабочих и служащих (ППКРС) в соответствии с ФГОС по профессии 36.01.01 Младший ветеринарный фельдшер.

1.2 Место учебной дисциплины в структуре основной профессиональной образовательной программы: дисциплина входит в общеобразовательный цикл.

Учебная дисциплина является дисциплиной общеобразовательного учебного цикла в соответствии с эстетственно-научным профилем профессионального образования.

Учебная дисциплина относится к предметной области ФГОС среднего общего образования башкирские языки.

Изучение учебной дисциплины «Башкирский язык» завершается промежуточной аттестацией в форме дифференцированного зачета в рамках освоения ППКРС на базе основного общего образования.

1.3. Планируемые результаты освоения учебной дисциплины

• *личностные результаты:*

- понимание башкирского языка как одной из основных национальнокультурных ценностей башкирского народа, определяющей роли родного языка в развитии интеллектуальных, творческих способностей и моральных качеств личности, его значения в процессе получения школьного образования;
- осознание эстетической ценности башкирского языка; уважительное отношение к родному языку, гордость за него; потребность сохранить чистоту башкирского языка как явления национальной культуры; стремление к речевому самосовершенствованию;
- достаточный объем словарного запаса и усвоенных грамматических средств для свободного выражения мыслей и чувств в процессе речевого общения; способность к самооценке на основе наблюдения за собственной речью.

• *метапредметные результаты:*

- адекватное понимание информации устного и письменного сообщения (коммуникативной установки, темы текста, основной мысли; основной и дополнительной информации);
- владение разными видами чтения (поисковым, просмотровым, ознакомительным, изучающим) текстов разных стилей и жанров;

- адекватное восприятие на слух текстов разных стилей и жанров; владение разными видами аудирования (выборочным, ознакомительным, детальным);
- способность извлекать информацию из различных источников, включая средства массовой информации, компакт-диски учебного назначения, ресурсы Интернета; свободно пользоваться словарями различных типов, справочной литературой, в том числе и на электронных носителях;
- овладение приемами отбора и систематизации материала на определенную тему; умение вести самостоятельный поиск информации; способность к преобразованию, сохранению и передаче информации, полученной в результате чтения или аудирования;
- умение сопоставлять и сравнивать речевые высказывания с точки зрения их содержания, стилистических особенностей и использованных языковых средств; говорение и письмо:
- способность определять цели предстоящей учебной деятельности (индивидуальной и коллективной), последовательность действий, оценивать достигнутые результаты и адекватно формулировать их в устной и письменной форме;
- умение воспроизводить прослушанный или прочитанный текст с заданной степенью свернутости (план, пересказ, конспект, аннотация);
- умение создавать устные и письменные тексты разных типов, стилей речи и жанров с учетом замысла, адресата и ситуации общения;
- способность свободно, правильно излагать свои мысли в устной и письменной форме, соблюдать нормы построения текста (логичность, последовательность, связность, соответствие теме и др.); адекватно выражать свое отношение к фактам и явлениям окружающей действительности, к прочитанному, услышанному, увиденному;
- владение различными видами монолога (повествование, описание, рассуждение; сочетание разных видов монолога) и диалога (этикетный, диалог-расспрос, диалог-побуждение, диалог — обмен мнениями и др.; сочетание разных видов диалога);
- соблюдение в практике речевого общения основных орфоэпических, лексических, грамматических, стилистических норм современного башкирского литературного языка; соблюдение основных правил орфографии и пунктуации в процессе письменного общения;
- способность участвовать в речевом общении, соблюдая нормы речевого этикета; адекватно использовать жесты, мимику в процессе речевого общения;
- способность осуществлять речевой самоконтроль в процессе учебной деятельности и в повседневной практике речевого общения; способность оценивать свою речь с точки зрения ее содержания, языкового оформления; умение находить грамматические и речевые ошибки, недочеты, исправлять их; совершенствовать и редактировать собственные тексты;
- умение выступать перед аудиторией сверстников с небольшими сообщениями, докладом, рефератом; участие в спорах, обсуждениях актуальных тем с использованием различных средств аргументации;

2) применение приобретенных знаний, умений и навыков в повседневной жизни; способность использовать родной язык как средство получения знаний по другим учебным предметам; применение полученных знаний, умений и навыков анализа языковых явлений на межпредметном уровне (на уроках иностранного языка, литературы и др.);

3) коммуникативное целесообразное взаимодействие с окружающими людьми в процессе речевого общения, совместного выполнения какого-либо задания, участия в спорах, обсуждениях актуальных тем; овладение национально-культурными нормами речевого поведения в различных ситуациях формального и неформального межличностного и межкультурного общения.

• **предметные результаты:**

- представление об основных функциях языка, о роли башкирского языка как национального языка башкирского народа, как государственного языка Российской Федерации и языка межнационального общения, о связи языка и культуры народа, о роли родного языка в жизни человека и общества;
- понимание места родного языка в системе гуманитарных наук и его роли в образовании в целом;
 - усвоение основ научных знаний о родном языке; понимание взаимосвязи его уровней и единиц;
 - освоение базовых понятий лингвистики: лингвистика и ее основные разделы; язык и речь, речевое общение, речь устная и письменная; монолог, диалог и их виды; ситуация речевого общения; разговорная речь, научный, публицистический, официально-деловой стили, язык художественной литературы; жанры научного, публицистического, официально-делового стилей и разговорной речи; функционально-смысловые типы речи (повествование, описание, рассуждение); текст, типы текста; основные единицы языка, их признаки и особенности употребления в речи;
 - овладение основными стилистическими ресурсами лексики и фразеологии башкирского языка, основными нормами башкирского литературного языка (орфоэпическими, лексическими, грамматическими, орфографическими, пунктуационными), нормами речевого этикета и использование их в своей речевой практике при создании устных и письменных высказываний;
 - опознавание и анализ основных единиц языка, грамматических категорий языка, уместное употребление языковых единиц адекватно ситуации речевого общения;
 - проведение различных видов анализа слова (фонетический, морфемный, словообразовательный, лексический, морфологический), синтаксического анализа словосочетания и предложения, многоаспектного анализа текста с точки зрения его основных признаков и структуры, принадлежности к определенным функциональным разновидностям языка, особенностей языкового оформления, использования выразительных средств языка;

- понимание коммуникативно-эстетических возможностей лексической и грамматической синонимии и использование их в собственной речевой практике;
- осознание эстетической функции родного языка, способность оценивать эстетическую сторону речевого высказывания при анализе текстов художественной литературы.

1.4 Количество часов на освоение программы учебной дисциплины:
максимальной учебной нагрузки обучающегося - 119 часов, в том числе:
обязательной аудиторной нагрузки обучающегося – 108 часов;
самостоятельной работы обучающегося – 11 часов.

2. СТРУКТУРА И СОДЕРЖАНИЕ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ

	Бүлектәрзең исемдәре	Сәғәттәр һаны	
		Ікурс	ІІкурс
Башкорт теле			
1	Башкорт теле тураһында фән	1	
2	Тел һәм телмәр	3	
3	Тел һәм мәзәниәт	1	
4	Фонетика һәм орфоэпия.	4	
5	Морфема һәм һүзьяһалыш	2	
6	Лексика һәм фразеология	5	
7	Морфология һәм дәрәс язылыш	14	
8	Башкорт теле. Диалекттар.		2
9	Ярзамсы һүззәр. Уларзың телмәрзәкулланылышы		4
10	Модаль һүззәр Ымлыктар.		2
11	Синтаксис һәм пунктуация		14
12	Мәзәни компетенцияны формалаштырыуы тәмин итеүсә йөкмәтке тел һәм мәзәниәттең бәйләнеше		2
	Контроль эш	3	3
		30	24
Башкорт әзәбиәте			
1	XIX быуат әзәбиәте М.Акмулла XIX быуаттың икенсе яртыһындағы башкорт әзәбиәтенең күренекле вәкиле.	3	
2	Башкорт совет әзәбиәтенең формалашыуы Мөхәммәтша Буранғол (1888-1966) «Башкорт туйы» драмаһы.	4	
3	Утызынсы йылдар әзәбиәте.	4	

4	Бөйөк Ватан һуғышы йылдарындағы башкорт әзәбиәте.	16	
5	Һуғыштан һуңғы осор әзәбиәте. Ошо йылдарза язылған әсәрзәр	3	
6	Хәзерге әзәбиәт		6
7	Поэзия		3
8	Хәзерге проза		10
9	Хәзерге драматургия		5
	Зачет		1
		30	24
		60	48
Бө т ә һ е		108	
Үз аллы эш		11	

2.1. Объем учебной дисциплины и виды учебной работы

Вид учебной работы	Объем часов
Максимальная учебная нагрузка (всего)	119
Обязательная аудиторная учебная нагрузка (всего)	108
в том числе:	
практические занятия	90
контрольные работы	6
Самостоятельная работа обучающегося (всего)	11
в том числе: <i>перечислить виды самостоятельных работ (с указанием часов)</i>	
создание проектов	2
тренировочные лексико-грамматические упражнения по теме;	6
отработка лексики и грамматики темы	3
работа над техникой чтения	
Промежуточная аттестация в форме - дифференцированного зачета	

«Башкорт теле» фәненең төп йөкмәткеһе буйынса тематик план

Бүлектәрҙең исемдәре. Тема	Уҡытыу предметының төп йөкмәткеһе, контроль эш, үз аллы эш	Сәғәт- тәр һаны	Үзләште реү кимәле
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>1 курс</i>			
1-се бүлек Башкорт теле тураһында фән		1+1	
Тема 1.1. Башкорт теле тураһында фән	Тел – аралашыу сараһы һәм милли мәзәниәттең йәшәйеш формаһы. Телдең йәмғиәттәге роле. Тел - ижтимағи күренеш. Башкорт эзәби теле. Башка төрки телдәр араһында башкорт теле. Телдең төп кимәлдәре. Телдеңүсөшө.	1	1
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш (Белемдәрҙе тикшерәү)	1	
	Үз аллы эш Р.Ғарипов. «Туған тел»(ятларға)	1	
2-се бүлек Тел һәм телмәр		3	
Тема 2.1. Тел һәм телмәр Стилистика.	Телдең аралашыу сараһы булығы тураһында. Телмәр төрҙәре. Телмәрҙең функциональ-мәғәнәүи сифаттары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 2.2. Телмәр стилдәре һәм тел саралары	Йәнле һөйләүстиле. Фәнни стиль. Рәсми стиль. Публицистик стиль. Нәфис эзәбиәт стили. Телмәр мәзәниәте. һөйләүһәм язма телмәрҙеңүзенсәлектәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 2.3. Диктант	Диктант. Майлы азыҡтар. Икмәк – оло ризык. Бойзай бөртөктәре. һары япрак шауы. Көз	1	
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш каралмаған		
3-сө бүлек. Тел һәм мәзәниәт		1	
Тема 3.1 Телмәр мәзәниәте	Тел һәм мәзәниәттеүз-ара бәйләнеше.Мәзәниәттә халык тарихының сағылышы. Башкорт телмәр этикеты	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
4 –се бүлек Фонетика һәм орфоэпия.		4	
Тема 4.1. Фонема, һүзгә фонетик анализ.	Телмәрөндөрә. Фонема. Транскрипция.һүзгә фонетик анализ. ~н һәм хәреф мөнәсәбәте	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.2. Ижек.	Ижек. Фонема һәм орфограмма	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.3 Баһым.	Баһым. Фонема һәм орфограмма.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.4. Һузынқы һәм тартынқы өндәрзеңүзгәреше	Һузынқы өндәрзеңүзгәреше (редукция, протеза менән эпентеза, элизия). Тартынқы өндәрзеңүзгәреше (ассимиляция, диссимиляция күренеше)	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
5-се бүлек. Морфема һәмһүзьяһалыш		2	
Тема 5.1 Морфема һәмһүзьяһалыш.	Һүз составы. Морфема.һүззең мәғәнәүи өлөшө. Һүззе морфемик яктан анализлау. Морфемаларзың синонимик һәм антонимик төрө.	1	2

	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 5.2 Һүзьяһалыш ысулдары.	Төпһәм яһалма тамыр. һүзьяһалыш буйынса анализ. һүзьяһалыш төрзәре. Этимология хақында төшөнсә	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
6-сы бүлек Лексика һәм фразеология		5+1	
Тема 6.1. Лексика. Төп башкорт һүззәре һәм үзләштерелгән һүззәр.	Лексика тураһында төшөнсә. һүззең лексик һәм грамматик, тура һәм күсмә мәғәнәһе. Телдең тасуири саралары. һүззәрзең күп мәғәнәләлеге. Килеп сығышы яғынан башкорт теленең лексикаһы. Актив һәм пассив һүзлек запасы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.2. Омоним һүззәр.	Омонимдар.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш	1	
	Үз аллы эш һүзлек эше	1	
Тема 6.3. Синоним һүззәр	Синонимдар.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.4. Антоним һүззәр.	Антонимдар һәм паронимдар. Антитеза тураһында төшөнсә	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.5 Фразеологизмдар.	Фразеология тураһында төшөнсә. Фразеологик берәмектәрҙең төп билдәләре. һүзлектәр.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
7-се бүлек. Морфология һәм дәрәжә язылышы		14+1	
Тема 7.1. Морфология. Исем.	Һүҙҙең грамматик мәғәнәһе, грамматик категориялары, формалары. Грамматик мәғәнәһе сағылдырыусы саралар. Һүҙ төркөмдәре тураһында төшөнсә. Үз аллы һүҙ төркөмдәре, ярзамсы һүҙ төркөмдәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.2 Исемдәрҙең һан менән, килеш менән үзгәреше.	Исемдәрҙең лексик, грамматик төркөмсәләре. Уртаҡлыҡһәм яңғызлыҡ исемдәр. Исемдәрҙең һан менән үзгәреше. Исемдәрҙең килеш менән үзгәреше. Исемдәрҙең яһалышы. Исемдәрҙең дәрәжә язылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.3. Сифат	Сифаттарҙың лексик-грамматик мәғәнәһе. Төпһәм шартлы сифаттар..	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.4 Сифат төркөмсәләре.	Сифаттарҙың семантик классификацияһы. Сифат дәрәжәләре. Сифаттарҙың һөйләмдәге роле	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.5. Һан.Нумератив һүззәр.	Һандарзың лексик-грамматик мәғәнәһе. Һан төркөмсәләре. Һандарзың морфема составы. Һандарзың килеш менән үзгәреше. Һандарзың дәрәс язылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.6.Һандарзың килеш менән үзгәреше.	Һандарзың килеш менән үзгәреше. Һандарзың дәрәс язылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.7. Алмаш.	Алмаштарзың лексик-грамматик билдәләре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.8. Алмаш төркөмсәләре.	Алмаш төркөмсәләре. Зат алмаштары. Алмаштарзың килеш, күплек ялғаузарын кабул итеүе	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.9. Рәүеш	Рәүештәрзең лексик мәғәнәһе һәм грамматик үзенсәлеге.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.10.Рәүеш төркөмсәләре	Рәүеш төркөмсәләре. Рәүештәрзең дәрәжәләре. Тамыр, яһалма, кушма рәүештәр. Рәүештәрзең яһалышы. һөйләмдәге роле.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.11. Кылым. Заман категорияһы.	Кылымдарзың лексик-грамматик үзенсәлеге. Уларзың лексик-семантик төркөмдәре. Кылымдарзың зат менән үзгәреше.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.12. Кылым төркөмсәләре.	Кылымдарзың заман менән үзгәреш. Кылым төркөмсәләре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.13. Кылым һөйкәлештәре.	Һөйкәлеш категорияһы. Барлык-юклык категорияһы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш	1	
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.14. Кылым йүнәлештәре	Йүнәлеш категорияһы. Кылым күләмдәре. Кылым рәүешлеге (модаллеге).	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Йыллык контроль эше	Укыусыларзың белемдәрен һәм күнекмәләрен, казаныштарын контролләү	1	
Бөтәһе: 30 темаларзы өйрәнеү - 27 контроль эш – 3 Үз аллы эш – 3			
2 курс			

8-се бүлек. Башкорт теле		2	
Тема 8.1. Башкорт теле. Телдең төп кимәлдәре.	Башка төрки телдәр араһында башкорт теле. Телдең төп кимәлдәре. Телдеңүсеше.	1	1
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш	1	
Тема 8.2. Башкорт теле диалекттары.	Диалект тураһында төшөнсә. Башкорт теленең диалекттары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
9-сы бүлек Ярзамсы һүззәр. Уларзың телмәрзә кулланылышы		4+1	
Тема 9.1. Ярзамсы һүззәр.	Ярзамсы һүззәрзең семантик мәғәнәһе. Ярзамсы һүззәрзеңүз аллы һүз төркөмдөрөнән айырмаһы..	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 9.2. Бәйләүестәр.	Бәйләүестәр. Уларзың төрзәре. Бәйләүестәрзең төркөмдәргә бүленеше.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 9.3. Теркәүестәр.	Теркәүестәр. Уларзың телмәрзәге роле. Ябай һәм кушма теркәүестәр. Тезмәһәм әйәртеүле теркәүестәр һәм уларзың төрзәре	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 9.4. Киҗәксәләр. Диктант	Киҗәксәләр. Уларзың мәғәнәүзенсәлектәре. Киҗәксәләрзең мәғәнә яғынан төрзәргә бүленеше. Диктант. Көззөнһуңғы көндәре	1	
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш		
	Үз аллы эш каралмаған		
10-сы бүлек Модаль һүззәр Ымлыктар		2+1	
Тема 10.1. Модаль һүззәр	Ярзамсы һүззәрзең стилистик мөмкинлектәре. Башкорт телендә модаль һүззәр. Уларзыңһөйләмдәге роле. Модаль һүззәрзең төркөмсәләре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш	1	
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 10.2.Ымлыктар	Ымлыктарзың мәғәнәләре.һөйләмдәге роле. Кабатланыу юлы менән яһалған ымлыктар. Мөнәсәбәт һүззәр. Уларзың төрзәре, синтаксик функцияһы. Сақырыу һүззәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
11-се бүлек Синтаксис һәм пунктуация		14+1	
Тема 11.1. Синтаксистың төп берәмектәре.	Синтаксик бәйләнештәрзең төрзәре. Синтаксик конструкцияларзың интонацион һәм пунктуацион бизәлеше.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		

Тема 11.2. Һүзбәйләнеш	Һүзбәйләнештәрҙә һүзәр араһындағы бәйләнеш. Һүзбәйләнештәрҙең мәғәнәүи мөнәсәбәте. Һүз төркөмө булыу яғынан Һүзбәйләнештәрҙә төп һүз. Һүзбәйләнештәрҙең төркөмдәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.3. Ябай һөйләм.	Өйтөлөү максаты яғынан һөйләм төркөмдәре. Һөйләмдән эмоциональ бизәлеш. Һөйләмдән грамматик нигеҙҙәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш Автобиография, рәсми белдерәү, ышаныс қағызы языу	1	
Тема 11.4. Һөйләмдән баш киҫәктәр.	Һөйләмдән эйәһе. Һөйләмдән хәбәр һәм уның төрҙәре. Эйә менән хәбәр араһында тыныш билдәләре	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш	1	
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.5. Эйәрсән киҫәктәр .	Аныкlausы, тултырыусы, хәлдәр. Тиңһәм тиң булмаған аныкlausылар. Бер составлы һөйләмдәр, уларҙың төрҙәре. Тулы һәм кәм һөйләмдәр. Уларҙың телмәрҙә кулланылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.6. Тиң киҫәктәр.	Тиң киҫәктәр араһында тыныш билдәләре. Тиң киҫәктәр һәм дөйөмләштәрәүсә һүзәр.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.7. Айырымланған эйәрсән киҫәктәр.	Айырымланған аныкlausылар. Айырымланған өҫтәлмәлектәр. Айырымланған хәлдәр.	1	2

	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.8. Кушма һөйләм.	Тезмә, кушма һөйләмдәр, улар арһынадағы грамматик бәйләнеш.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.9. Тезмәкушма һөйләмдәр.	Теркәүесчез тезмәкушма һөйләмдәр, уларза тыныш билдәләре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.10. Язма эш.	Һөйләм телен үстөрөү	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.11. – 11.12. Эйәртеүле кушма һөйләмдәр	Эйәртеүле кушма һөйләмдәр. Уларзың телмәрзәкулланылышы. Эйәрсән һөйләмдәрзең баш һөйләмгә бәйләнөү ысулдары. Мәғәнәләре яғынан эйәрсән һөйләмдәрзең төрзәре. Эйәртеүле кушма һөйләмдәрзә тыныш билдәләре.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш	1	
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.13. Тура телмәр менән ситләтелгән телмәр.	Тура телмәр менән ситләтелгән телмәр.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 11.14. Тыныш билдәләре	Тыныш билдәләре. Уларзың төркөмдәре һәм төрзәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
12-се бүлек Мәзәни компетенцияны формалаштырыуы тәьмин итеүсе йөкмәтке		2	
Тема 12.1 Телдә мәзәниәттеңһәм халык тарихының сағылышы.	Телдә мәзәниәттеңһәм халык тарихының сағылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған	1	
Тема 12.2. Башкорт телмәр этикет нормалары.	Башкорт телмәр этикет нормалары. Башкорт телмәр этикетыныңүзенсәлектәре. Телмәр этикет кағизәләрен укыу эшмәкәрлегендәһәм көндәлек тормошта урынлы кулланыу		
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Бөтәһе: 24 темаларзы өйрәнеү–22 контроль эш – 3 Үз аллы эш – 2			

«Башкорт әзәбиәте» фәнненең төп йөкмәткеһе буйынса тематик план

Бүлектәрҙең исемдәре. Тема	Укытыу предметының төп йөкмәткеһе, контроль эш, үз аллы эш	Сәғәт- тәр һаны	Үзләште реү кимәле
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1 курс			
1-се бүлек XIX быуат әзәбиәте		3+1	
Тема 1.1. XIX быуат әзәбиәте.	XIX быуат әзәбиәте.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 1.2 М.Акмұлла XIX быуаттың икенсе яртыһындағы башкорт әзәбиәтенең күренекле вәкиле.	М.Акмұлла XIX быуаттың икенсе яртыһындағы башкорт әзәбиәтенең күренекле вәкиле. Уның биографияһы. Шиғырҙары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 1.3 М.Акмұлла шиғырҙары.	Шиғырҙары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш «Башкорттарым, укыу кәрәк»	1	3
2-се бүлек. Башкорт совет әзәбиәтенең формалашыуы (1917 – 1929 йылдар)		4	
Тема 2.1. Мөхәмәтша Буранғолов.	Мөхәмәтша Буранғолов Тормош юлы. Йәмғәт эштәре. Филми тикшеренеү эше менән шөгөлләнәүе. Эзәрләүҙәргә эләгеүе, һөргөндәрҙә булыуы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 2.2. М.Буранғолов «Башкорт туйы» драмаһы.	М.Буранғол - сәсэн. Кобайырзары. Халык ижадын йыйыу менән шөгөлләнеүе. М.Буранғол – драматург. «Ашказар», «Буранбай», «Шәүрәкәй», «Зәңгәр шәл» «Башкорт туйы» драмаһы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 2.3. – Тема 2.4. «Башкорт туйы» драмаһы. Туй йолаһын һүрәтләү.	Туй йолаһын һүрәтләү. Буранбай һәм Гөлғәйшә образдары. Уларзың мөхәббәте һәм каршылыктар. Пьесаның жанр үзенсәлектәре.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
3-сө бүлек. XX быуаттың утызынсы йылдары әҙбиәте		4	
Тема 3.1. Һ.Дәүләтшина. «Ырғыз» романы.	Романда башкорт халкының азатлығы өсөн көрәшенең һүрәтленеше.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 3.2. Һ.Дәүләтшина. «Ырғыз» романы.	Айбулат, Гөлйөзөм образдары. Ниязғол бай образында иҫке тормош өсөн көрәштең һүрәтленеше.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 3.3.- Тема 3.4 Һ.Дәүләтшина. «Ырғыз» романы.	Романдың эпик киңлеге. Романдың тел-стиль үзенсәлектәре.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш каралмаған		
4-се бүлек. Бөйөк Ватан һуғышы йылдарындағы башкорт әзәбиәте		16	
Тема 4.1 Бөйөк Ватан һуғышы йылдарындағы башкорт әзәбиәте.	Бөйөк Ватан һуғышы башланыуы. Башкорт әзәбиәтенәң бурыстары. Агитация, илһөйәрлек темаларының әүземләшеүе. Лирик поэзияның йүнәлеше. Уның Тыуған илде һаклау, дошманды енеүгә королоуы. Публицистик поэзия. Х.Кәрим, С.Кудаш лирикаһы. Совет кешенәң батырлығын һүрәтләгән поэма һәм балладалар. Р.Ниғмәти. «Үлтер, улым, фашисты!», «һинәң кәләшендәң хаттары». М.Кәрим. «Декабрь йыры», «Үлмәсбай». Очерк жанрының үсеше. С.Агиш, К.Мәргән.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.2 М.Кәрим. «Декабрь йыры», «Үлмәсбай».	М.Кәрим. «Декабрь йыры», «Үлмәсбай».	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.3. Рәшит Ниғмәти. Бөйөк Ватан һуғышы йылдарындағы ижады «Үлтер, улым, фашисты!» поэмаһы.	Шағирзың тормошо. Бөйөк Ватан һуғышы йылдарындағы ижады. «Үлтер, улым, фашисты!» поэмаһы. Унда Тыуған ил һәм халыҡ образдарының бирелеше. Башкорт халқының яугирлыҡ традициялары. Поэmanın художестволы үзенсәлегә, қобайыр формалары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.4. Рәшит Ниғмәти «Һинәң кәләшендәң хаттары» поэмаһы	«Һинәң кәләшендәң хаттары» поэмаһы. Әсәрзә мөхәббәт темаһы. Қызһәм егет образдары. Поэmanın лирик йөкмәткеһе, һүрәтләү саралары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		

Тема 4.5. «Һакмар кызы» поэманы	«Һакмар кызы» поэманы. һуғыштан һуңғы колхоз кешеләренәң юғары уңыш өсөн көрәше. Гөлгөл образы, уның гүзәл сифаттары. Бригадир Фәтхел, парторг Байрам һәм Яппар образдары		
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.6. Б.Бикбай (1909-1968) «Аксәскә» повесы	Языусының тормошо һәм ижады. «Аксәскә» повесы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.7. Б.Бикбай «Аксәскә» повесы	Әсәрҙең төп темаһы һәм идеяһы	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.8. – Тема 4.9. «Аксәскә» повесы.	Әсәрҙең төп образдары.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.10.С.Агиш. «Фәтхи һалдат» хикәйәһе	С.Агиштың тормошо һәм ижады. Ижадында хикәйәләр жанры.Уларҙың юмор менән һуғарылышы. «Фәтхи һалдат» хикәйәһе. Әсәрҙә тарихи-революцион тема. Фәтхи һалдат образы. Уның халыҡ бәхете өсөн көрәше. Хикәйәлә халыҡтар дуслығының сағылышы. Зөлхизә образы. Мөхәббәт темаһы. Хикәйәһеңтел-стильүзенсәлектәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.11.С.Агиш. «Фәтхи һалдат» хикәйәһе	Фәтхи һалдат образы. Уның халыҡ бәхете өсөн көрәше. Хикәйәлә халыҡтар дуслығының сағылышы. Зөлхизә образы. Мөхәббәт темаһы. Хикәйәһеңтел-стильүзенсәлектәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш	1	
Тема 4.12. З.Биишева (1908-1996) Тормошо һәм ижады.	Языусының тормошо һәм ижады. З.Биишева - халык языусыһы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.13. – Тема 4.14. З.Биишева «Кәмһетелгәндәр».	Балалар өсөн язылған китаптары: «Партизан малай», «Өс кис». «Кәмһетелгәндәр», «Оло Әйек буйында», «Емеш» исемле романдарҙан торған трилогияһы. Башкорт халкының революцияға тиклемге тормошо.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 4.15. З.Биишева. «Оло Әйек буйында»	Халықтың азатлыҡ өсөн көрәше. Революция йылдары. Байгилде, Тимербай, Хаммат, Хисбулла, Закир, Иштуған, Емеш, Никита, Әхәт образдары	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш Реферат языу	1	3
Тема 4.16. З.Биишева. «Емеш»	Халықтың азатлыҡ өсөн көрәше. Революция йылдары. Байгилде, Тимербай, Хаммат, Хисбулла, Закир, Иштуған, Емеш, Никита, Әхәт образдары	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
5-се бүлек. Һуғыштан һуңғы осор әҙәбиәте		3	
Тема 5.1. Назар Нәжми (1918-1999) ижады.	Н.Нәжмиҙең башкорт поэзияһын үстөрөүгә роле. Н.Нәжми – халыҡшағиры.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 5.2. Назар Нәжми «Урал» поэмаһы	«Урал» поэмаһы. Уның илһөйәрлек рухы. Курайсы образы. Поэмаһың үзенсәлеге.	1	2

	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 5.3. Назар Нәжми «Шағир һәм шаһ» поэмаһы	«Шағир һәм шаһ» поэмаһы. Поэманыңүзенсәлеге	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Бөтәһе: 30 темаларҙы өйрәнеү - 28 үз аллы эш – 2			
2 курс			
6-сы бүлек Хәзерге әҙбиәт		6+1	
Тема 6.1. Хәзерге әҙбиәт	Хәзерге әҙбиәт төшөнсәһе. XXбыуаттың 70 – 90 йылдарындағы башкорт әҙбиәтенен төп үсеш тенденциялары. Әҙбиәттең идея-тематик яктан байый барыуы, жанрҙар төрлөлөгө. ^зәбиәткә килгән яңы быуын языусылары.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.2. Халыкшағирҙары	Халыкшағирҙары тураһында белешмә		
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.3. – Тема 6.4 М.Кәрим. «Озон-озак бала сак» повесы	М.Кәрим Ленин премияһы лауреаты – «Озон-озак бала сак» повесы. ^сәрзең проблематикаһы. Тормоштағы ябай кешеләр тураһында фәлсәфәүи уйланыуҙар. Повестың төп геройҙары. ^сәрзең жанр үзенсәлеге.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.5.М.Кәрим. «Ай тотолған төндә»	«Ай тотолған төндә» трагедияһы. Әсәрзә башкорт ырыуҙарының тормошо	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		

	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 6.6. М.Кәрим. «Ай тотолған төндә»	Каты шәрифәт закондары. Тәңкәбикә - ырыу йолаларының қорбаны. Ақйегет менән Зөбәржәт образдары. Мөхәббәт һәм уға тоғролок темаһы. Диуана һәм Дәрүиш образдарының фәлсәфәүи асылы. Трагедияның жанр үзенсәлектәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш Инша. Минең яратқан языусым	1	3
7-се бүлек Поэзия		3 +1	
Тема 7.1. Башкортостандың халык шағиры Р.Фарипов. «Табыныу»	Р.Фариповтың биографияһы һәм ижады. Тормошондағы катмарлыктар. «Табыныу» поэмаһы. Илдә булып үткән репрессиялар, уларзың эзәтләре хақында уйланыузар. Поэмаһың художество, тел-стиль үзенсәлектәре.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 7.2.- 7.3. Р.Бикбаев. Шиғырлары Р.Бикбаев. Поэмалары	Р.Бикбаевтың тормошо һәм ижады. Башланғыс ижады. «Кош юлы» шиғырлар китабы. «Автобиография» шиғырлар йыйынтығы. Шағирзың Ф.Сәләм премияһына лайык булыуы. «һыуһаным - һыузар бирегез!» поэмаһы. Поэмала күтәрелгән социаль, иктисади, әхлаки һәм мораль-этик проблемаларзың куйылышы. Поэмаһың шиғри үзенсәлектәре. «Ете быуыным», «Салауат кылысы» шиғырлары. Унда үткән быуындың, милләттең аманаты, рухи байлыктары, ыңғай йолалары хақында уйланыузар. «Вақыт менән һөйләшеү» шиғыры. Уның поэтик үзенсәлеге. Шағирзың әзәби тәнкитөлкәһендәге хезмәттәре.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
8-се бүлек Хәзерге проза		10	
Тема 8.1. Халык языусылары	Халык языусылары тураһында белешмә		
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.2. Әхиәр Хәкимов. «Өйөрмә» романы	Ә.Хәкимдең тормошо һәм ижады. Өзәбиәткә килеүе. Тарих темаһының сағылышы. «~йөрмә» романы. Унда күтәрелгән проблемалар	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.3. – Тема 8.4. Әхиәр Хәкимов. «Өйөрмә» романы	30-сы йылдарзағы булып үткән фажиғәле хәлдәр. Фазыл образы. Чекист Бураншин, Хәзисә Богдановаларзың язмышы. Эмигрант Зөфәр Богданов – шул дәүер корбаны. XX быуаттың репрессия йылдары. Искәндәр образында башкорт интеллигенцияһының язмышы. Символик образдар. Романдың художество үзенсәлеге.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.5.Н.Мусин. «Мәңгелек урман» романы.	«Мәңгелек урман» романы. һүрәтләнгән осорзонқаршылыктары. Башкортостанда социаль, милли-колониаль изеүең көсәйеүе. Халықтың иҫ киткес хәйерселектә, ауыр тормошта йәшәүе	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.6.Н.Мусин. «Мәңгелек урман» романы.	Тәбиғәтһәм кеше мөнәсәбәте. Төлкөсура һәм уныңаиләһенең язмышы. Лапшин, уның улы Роман, Мирзаев, Уйылдан образдары. Романдың композицияһы һәм һүрәтләү саралары	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.7.- 8.8.Р.Солтангәрәев. «Киәмәтлек кейәү»	Языусының тормош юлы һәм ижады. Хикәйә жанрын үстереүзеге эшмәкәрлеге. «Киәмәтлек кейәү» хикәйәһе. Бала һәм әсә араһындағы мөнәсәбәттәр, карт әсәнеңһағыштары. Хикәйәләге психологизм.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		

	Контроль эш каралмаған		3
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.9. Д.Бүләков. «Килмешәк».	Языусының биографияһы. Тәүге хикәйәләре, уларҙың художество эшләнеше. «Килмешәк» романы. Өсәрзә ауыл тормошо. Ижтимағи, иктисади, мораль-этик мәсьәләләрҙең куйылышы.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 8.10. Д.Бүләков. «Килмешәк».	Тәбиғәт байлығын һаҡлау өсөн көрәш темаһы. Нуриханов, Яубаһаров образдары. Өсәрзәң теле, художество үзенсәлеге.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
9-сы бүлек Хәзерге драматургия		5+1	
Тема 9.1. Н.Асанбаевтың тормошо һәм ижады. Драматургияла тоткан урыны	Н.Асанбаевтың тормошо һәм ижады. Драматургияла тоткан урыны.	1	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Тема 9.2. – 9.3. Н.Асанбаев. “Көзән башкорто”	Зәки Вәлидизең Башкортостан өсөн көрәшен һүрәтләгән «Актамыр», «Тарих языр инем ташыңа», «Исеменкайтты, Вәлиди» пьесалары. Уның объектив вакиғаларға арналған булыуы. Зәки Вәлидизең Көнсығыш һәм төрки донъяһында абруйы һәм роле. Драманың художество үзенсәлеге.	2	2
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш Зәки Вәлиди тураһында белешмә	1	
Тема 9.4.- 9.5.А.Абдуллин. «Ун өсөнсө председател» драмаһы	Языусының тормошо һәм ижады. «Ун өсөнсө председател» драмаһы. Колхоз тормошонда хезмәт кешенә булған мөнәсәбәттәр, әхлак мәсьәләһе. Сәғәзиев образы. Уның характеры. Якшы, ғәзел етәксе булыуы. Драматик конфликт. Кире көстәрҙең ғәзел булмаған еңеүе. Байымов, Якупов – кире образдар.	2	2

	Драманың Рәсәй сәхнәләрендәге уңышы.		
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Зачет	Белемдәрзе баһалау	1	
	Лаборатор эш каралмаған		
	Контроль эш каралмаған		
	Үз аллы эш каралмаған		
Бөтәһе: 22 темаларҙы өйрәнеү – контроль эш – 0 зачет - 1 үз аллы эш - 3			
Итого: 108 Обязательная аудиторная нагрузка: 119 Самостоятельная работа: 11			

3. УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ ДИСЦИПЛИНЫ

3.1. Требования к минимальному материально-техническому обеспечению

Для реализации учебной дисциплины предусмотрено следующее материально-техническое обеспечение:

Кабинет «Башкирского языка» оснащенный оборудованием:

- посадочные места по числу студентов;
- рабочее место преподавателя;
- рабочая доска (меловая);
- комплекты учебно-методических пособий;

Технические средства обучения:

- мультимедийный проектор;
- маркерная доска;
- компьютер с операционной системой Windows.

3.2. Информационное обеспечение обучения

Перечень учебных изданий, Интернет-ресурсов, дополнительной литературы

Основные источники:

1. Габитова З.М., Тагирова С.А. Учебник для студентов I курса для учреждений начального и среднего профессионального образования с изучением башкирского языка как государственного - Уфа: Китап, 2018.- 160 с.
2. Габитова З.М., Тагирова С.А. Учебник для студентов II курса для учреждений начального и среднего профессионального образования с изучением башкирского языка как государственного - Уфа: Китап, 2018.- 160с.
3. Усманова М.Г., Султангулова З.З. Башкирский язык: для учреждений начального и среднего профессионального образования с изучением башкирского как государственного. - Уфа: Китап, 2018.- 264 с.
4. Усманова М.Г. Грамматика башкирского языка для изучающих язык как государственный.-Уфа:Китап, 2018 г.- 128 с.

5. Юлмухаметов М.Б., Усманов М.Г. Программа и методические рекомендации по башкирскому языку. 2017.- 112 с
6. Юлмухаметов М.Б., Ракаева А.С., Шарапов И.А.
7. Методическое пособие к учебнику «Башкирский язык и культура речи». - Уфа: Китап, 2018. -168 с.

Дополнительные источники:

1. Башкирский язык.ru:тексты для чтения. Сборник текстов по развитию речи для начинающих изучать башкирский язык. Уфа: 2017.- 52 с.
2. Башкирско-англо-русский словарь пословиц и поговорок/ Авт.- сост. Надршина Ф.А., Зубаирова Э.М. Уфа: Китап,2012.160 с.
3. Габитова З.М., Тулумбаев Х.А. Методические рекомендации и организация работы по обучению башкирскому языку в русскоязычных школах (на башкирском языке) –Уфа: Башкортостан, 2016. – 96 с.

Интернет-ресурсы:

1. www.istbashihfoYAKTASH.yeshlek.ru
2. Первый независимый Башкирский форум www.bashkort.com.ru
3. www.mp3.yeshlek.ru
4. www.sarmanai.narod.ru
5. www.bashklip.ru

Башкирская литература:

1. www.yeshlek.ru/kitap/
2. www.akmulla.ru
3. www.bashkskazki.ru
4. -Исторические сайты:
5. ufa1500.com
6. [tel. bashgort.com](http://tel.bashgort.com)
7. shejere.narod.ru
8. Словари:
9. tugantel.ru
10. [tel. bashgort.com](http://tel.bashgort.com)
11. dicto.org.ru

4. КОНТРОЛЬ И ОЦЕНКА РЕЗУЛЬТАТОВ ОСВОЕНИЯ УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ

Контроль и оценка результатов освоения дисциплины осуществляется преподавателем в процессе проведения практических занятий, тестирования, а также выполнения обучающимися индивидуальных заданий, проектов, исследований.

Результаты обучения (освоенные умения, усвоенные знания)	Формы и методы контроля и оценки результатов обучения
УМЕНИЯ	
понимать на слух речь монологического, диалогического характера	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
понимать общее содержание текстов, пересказывать	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
правильно составлять предложения и словосочетания	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
осуществлять диалогическое общение с носителями изучаемого языка	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
составлять рассказ о себе и об окружающем мире, о прочитанном, увиденном, услышанном, выражая при этом свое отношение к воспринятой информации или предмету высказывания	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
выразительно читать вслух	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
определить стиль текста (художественный, научно популярный и т.д.) определить вид текста (повествование, описание, рассуждение)	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
переводить тексты с башкирского на русский и русского на башкирский язык (со словарем)	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
составлять план прочитанного	практические занятия

составлять и записывать план прочитанного текста	практические занятия
делать выписки из текста	практические занятия
писать диктанты изложения, сочинения	практические занятия
оформлять служебные документы	практические занятия
составлять аннотации	практические занятия
заполнять библиографические карточки	практические занятия
ЗНАНИЯ	
современный башкирский язык, алфавит; система гласных и согласных звуков башкирского языка; специфические гласные и согласные звуки; буквенное изображение звуков; закон сингармонизма; правила письма (орфография); орфоэпические нормы башкирского языка	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
формы словообразования и словоизменения	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
порядок слов в предложении	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование
правила составления служебных документов; тезисов.	Практические работы, внеаудиторная самостоятельная работа, тестирование

5. ФОНД ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОМЕЖУТОЧНОЙ АТТЕСТАЦИИ ОБУЧАЮЩИХСЯ ПО ДИСЦИПЛИНЕ

В соответствии с ФГОС СПО ФОС является составной частью нормативно-методического обеспечения системы оценки качества освоения обучающимися ППКРС СПО. При помощи ФОС осуществляется контроль и управление процессом приобретения обучающимися необходимых знаний, умений, практического опыта и компетенций, определенных ФГОС СПО по соответствующему направлению подготовки в качестве результатов освоения учебной дисциплины.

6.1. Паспорт фонда оценочных средств по дисциплине

Контролируемые разделы (темы) дисциплины (результаты по разделам)	наименование оценочного средства
1. Введение.	КИМ по УД Башкирский язык, утвержденный 31.08.2021г.
2. Язык и речь. Функциональные стили речи.	
3. Фонетика, орфоэпия, графика, орфография.	
4. Лексика и фразеология.	
5. Морфемика. Словообразование. Орфография.	
6. Морфология и орфография.	
7. Синтаксис и пунктуация.	

Разработчики:

_____ Кашапова А.Д., зам.директора по ОД ГБПОУ БАТК

_____ Муслухова И.Ф., преподаватель ГБПОУ БАТК